

Moderne mens verspreidde zich in meerdere golven uit Afrika

DO. 07 DEC. 2017 – ARTIKEL

© wikimedia

Het heersende beeld over het bevolken van de werelddelen was tot nu toe dat de moderne mens zich vanuit Afrika in een grote golf over de rest van de wereld verspreidde. Door recente ontdekkingen kantelt dat beeld: de emigratie uit Afrika gebeurde waarschijnlijk in meerdere golven.

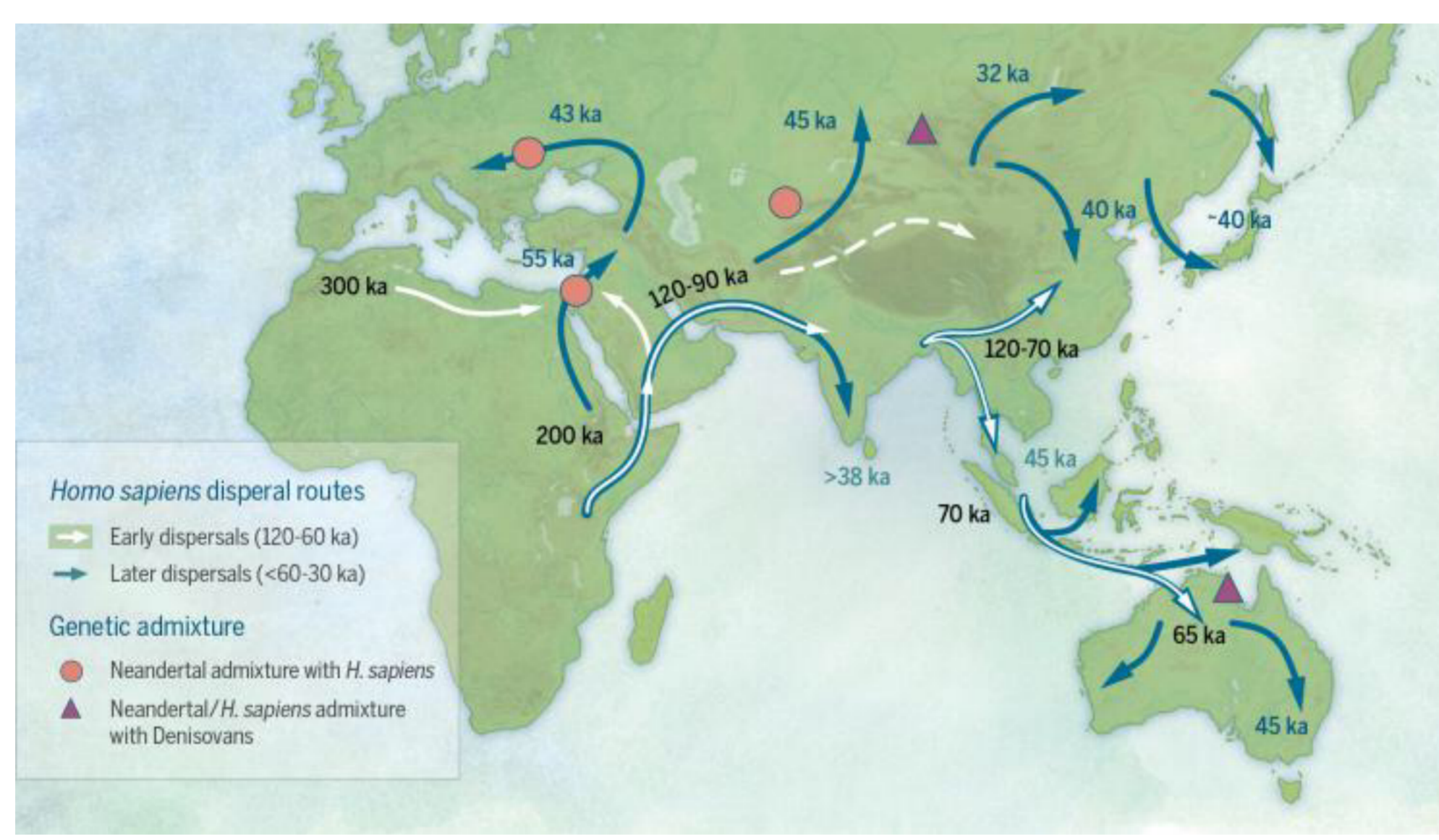
Hoe verspreidde de mens zich over de wereld? Waarschijnlijk ben je wel bekend met wat het *Out-of-Africa*-scenario wordt genoemd. De moderne mens, de *Homo sapiens*, ontwikkelde zich in Afrika, en zou vanaf 60 duizend jaar geleden in een grote migratiegolf over Azië en de rest van de wereld uitgewaaid zijn. Daarmee verdrong de moderne mens andere menssoorten als de neanderthaler, waardoor die uiteindelijk uitstierven.

Door recente ontdekkingen blijkt dit beeld echter incompleet. In een evaluatie van allerlei nieuwe bewijzen pleiten enkele wetenschappers daarom in *Science* voor een genuanceerder model. Al ruim 100 duizend jaar geleden zouden mensen zich vanuit Afrika via de Levant naar Zuidoost-Azië hebben bewogen. Dit waren slechts kleine groepen, waardoor ze tot nu toe moeilijk te onderscheiden waren van de grotere migratiegolf die rond 60 duizend jaar geleden op gang kwam.

Nieuwe ontwikkelingen verbeteren ons inzicht in de verspreiding van de mens

Deze nieuwe inzichten komen voort uit verbeterde dateringstechnieken, waardoor nu is vast komen te staan dat sommige menselijke fossiele resten in China en andere Aziatische opgravingen ouder zijn dan 60 duizend jaar, tot wel 120 duizend jaar oud. Veel van deze nieuwe dateringen zijn ook aangescherpt door archeologische inzichten of geologische informatie.

Recente genetische onderzoeken hebben ook definitief aangetoond dat *Homo sapiens* zich vermengde met andere menssoorten als de neanderthaler en de denisovamens. De neandertaler leefde verspreid over een gebied van Europa tot in het Altaj-gebergte, in het oosten van Kazachstan. Het gebied van de denisovamens liep van ongeveer dezelfde regio in Kazachstan tot Zuidoost-Azië, en deze twee soorten kenden ook onderlinge relaties. Deze menssoorten zijn dus niet zozeer uitgestorven door concurrentie met onze voorouders, maar leven nog voort in het huidige DNA van de mens.

© Katerina Douka and Michelle O'Reilly

De reconstructie van migratiegolven in duizenden jaren (ka) geleden

De verspreiding van de mens over de wereld is rommeliger dan gedacht

De verspreiding van de moderne mens over de wereld is dus vooral complexer dan lang werd gedacht. Zo wijzen de wetenschappers er ook op dat het dominante beeld dat *Homo sapiens* culturele ontwikkelingen met zich meebracht nu genuanceerder blijkt te zijn door nieuwe vondsten.

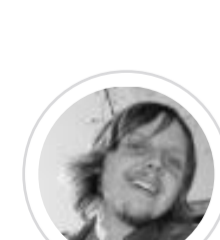
Nieuwe modellen moeten ingewikkelder worden dan het *Out-of-Africa*-scenario. Er vormt zich nu een beeld van migraties in verschillende grote en kleine golven, waarbij er ook vaak vermengingen waren tussen menssoorten. Zo wordt na genetisch onderzoek vermoed dat er nog een andere niet ontdekte menssoort zijn sporen heeft achtergelaten in ons DNA. Vooral in Azië, waar de migratiegolven uit Afrika zich eerst verspreidden, liggen nog veel nieuwe inzichten op ons te wachten, zo schrijven de wetenschappers.

Verder lezen over:

[GESCHIEDENIS & ARCHEOLOGIE](#)

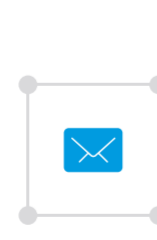
[MENS & MAATSCHAPPIJ](#)

[MODERNE MENS](#) [NEANDERTHALERS](#) [HOMO SAPIENS](#)

Didier Jansen

REDACTEUR

Volg ons

Podcast

DO. 24 JAN. 2019

Nieuwsbrief

DO. 24 JAN. 2019

Youtube

DO. 24 JAN. 2019

DE KENNIS VAN NU

ntr:

Nieuwsbrief

Blijf wekelijks op de hoogte van het beste uit De Kennis van Nu en het laatste nieuws!

MELD JE AAN

Meer weten

OVER HET PROGRAMMA

VACATURES & STAGES

Contact

Stuur je vragen of opmerkingen naar dekennisvannu@ntr.nl

Volg ons

